

Annales Episcoporum Slesvicensivm

Cypraeus, Johann Adolph

Coloniæ Agrippinæ, 1634

Capvt XV. Christophorus II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64615](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-64615)

phium lapidi insculptum, quamuis magna ex parte
detritum eiusmodi est.

Anno Milleno CCC. ter cum Duodeno.

VVAldemarus Dux Slesuici & Natus Erici.

Migrans iacet hic tumulatus.

Pacifer hic Clarus cæli sit in arce locatus.

Lapis vero sepulchralis æreis laminis egregie exornas-
tus, hoc continet Filij eius Erici Epitaphium.

Hic Dux magnificus, Patriæ defensor Ericus

VVAldemari natus, Patri iacet associatus.

Anno milleno migrans CCC. ter Vq, Viceno:

Gregorij in Festo, Deus huic miserator adesto.

C A P V T X V.

Christophorus II. Dux Hallandie & Samfoe, postea
Rex Daniæ 88. Ducatum Slesuicensem sub specie tutelæ, cum
Regno Daniæ vnire & consolidare contendit, cui tamen Ger-
hardus Comes Holsatiæ restitit. Ob Exactiones nimias subdi-
tis exosus, proptereaq; Regno pulsus, ope Iohannis Largi, suè
vterini restituitur. Rostochium reddidit. Obiit Anno 1333
Nycoping. Sore sepultus. Huic liberi fuerunt Ericus, qui in
expeditione Gottorpiensi obiit Anno 1331. Sore sepultus. Wal-
demarus Tertius alias dictus Quartus Rex Daniæ 89. (de
quo postea) Otto captus. Margareta Ludouici Brandenburg-
ensis, Ludouici Bauari Imperatoris Filj. consors: Agnes in
cænobio Sorensi sepulta, & Heilvvig itidem Sore sepulta.

VVAldemarus Dux Slesuicensis Nonus, Christo-
phero Kege Daniæ exulante, Rex Daniæ per seditionem ele-
ctus Anno 1331. quo restituto, Regnum iterum resignare &
Ducatum recipere coactus fuit. Huius filius fuit Hinricus
Dux Iulandie siue Slesuicensis Decimus Anno C. 1370.
in uxorem duxit Cunegundam, post cuius obitum Anno

1386. Feudum Ducatus Slesuicensis caducum ad Comitem Holsatiæ Gerhardum, ab Olao Quinto eo inuestitum, peruenit.

Gerhardus Magnus siue Caluus, Henrici primi filius, Comes Holsatiæ, à Dithmarsis Victus, multos desiderauit Anno 1322. A VValdemaro Anti Rege Ducatu Slesuensi inuestitus, ipsi paulo post cedere coactus fuit. Randusij in lucta in castris noctu à Dano quodam Niels Ebbeson est iugulatus Anno C. 1339. Itzehoæ sepultus, Vxor Elisabetha Henrici Ducis Brunsvicensis & Luneburgensis soror, ex qua nati ei liberi. 1. Elisabetha ab Harquino Rege Noruegiae, Magni, Regis Sueci filio repudiata (qui & propterea reiectus) tradita est Christo in matrimonium in claustro Wasten in Suecia, Ordinis S. Brigittæ Virgo consecrata. Hæc Virgo transactis aliquibus annis, electa fuit in Matræ & Abbatisam dicti Monasterij Wasten: illique, qua decet, magna cum reuerentia, tam in spiritualibus quam temporalibus præfuit gloriose ut testatur cōtinuator Helmoldi 2. Iohannes Elisabethæ frater, Gerhardi filius; cecidit in bello quodam Danico, duabus superstitibus filiabus, quarum altera Nicloto, altera Bernhardo Henetorum Principibus elocata. 3. Henricus Ferreus Iohannis frater Comes Holsatiæ (de quo postea) 4. Nicolaus qui cum Danis grauia bella gesit, & à Carolo Quarto impetravit, ut Hamburgensis, Comites Holsatiæ pro veris Dominis agnoscere, sit demandatum Anno C. 1375. Arensboke fundauit. Eius filia Elibetha primùm Alberto Tertio Megapolitano, secundò Erico Tertio Duci Saxoniae inferioris nupta.

Ericus filium reliquit Waldemarum nomine, cuius tutelā Rex Christopherus sua sponte ac propria voluntate non rogatus, neque ab agnatis proximis vocatus, suscipere cōtendebat & ambiebat: ut hac ratione Ducatum Slesuicens-

uicensem Regno Daniæ annexeret & vniuersitatem: quod ab eius maioribus saepe tentatum fuerat. Hoc igitur praetextu, & tutoris nomine, arcem *Sunderbergensem* statim occupauit & tenuit: inde ulterius in Ducatum profectus, consultare ac despicere coepit, quibus in locis praesidia commode collocari possent, quo paulatim totam Ditionem Slesuicensem sibi subiiceret, inque suam potestatem redigeret. Sed & arcem *Gottorpianam* occupare conabatur. Quæ res cum per indicium Duci Waldemaro enunciata esset, subditi, qui ei iure iurando obstricti essent, de castro defendendo consilia capiunt, Regisque conatibus armata manus resistere statuunt. Qua de causa Rex commotus, castrum obsedit: idque; quod omnino sibi persuaserat, se, si castro potitus esset, facile momento, nulloque; negotio Ducatum totum expugnando occupare ac consequi posse. Castra in monte vicino *Slesuicensibus*, ab equis nuncupato, vulgo *Hesterbergæ*: quasi dicas, monte *Caballino*, locauit, arcemque; obsidione cinxit. Quamuis autem durante obsidione, milites praesidiarios, qui arcem tenebant, omni via ac ratione ad ditionem sollicitaret: idque; maximè urgeret, quod diceret Euentum belli incertum esse, eò tamen rem callidis ac astutis suis consilijs perducere non potuit. Tandem cognitis, ac perspectis eius consiliis ac conatibus, Holsatiæ Comes Gerhardus, ex subditis suis, qui arma ferre possent, non exiguum copiarum manum collegit, ex finitimis quoque locis, *Westphalia* & *Holstia* lectissimum ac fortissimum militem conscribit, eo consilio, ut aut Regem obsidione pelleret, aut in castris adoriretur & oppimeret: utque; Exterorum aduentu, auxiliariumque copiarum subsidio, praesidiariis metum adimeret, qui castrum defendebant, dum in summo metu ac discrimine versarentur, ne rebus

perditis ac desperatis, Ducatu iam occupato, nimis serò auxilium mitteretur, & laborantibus succurretur. Holsati hoc stratagemate vñi sunt, vt cum prælium ineundum esset, super paludamenta & armatum, ferramenta, loricæ, subuculas, & vestes albas induerent; & ita amicti ad castra Regis properarent. Dani, quorum oculi candore & albedine illa perstringerentur, sibi persuaserunt, multitudinem illam hominum albis vestibus exornatam, qui aduersus se venirent, non esse viros, sed mulieres. Itaque in cachinnos soluti, ridere cœperunt, quod mulieres contra se in pugnam armatas aduentare dicebant. Vbi autem Holsati, agmine citato appropinquarent, Holsatus quidam, qui Regis castra sequebatur, in hæc verba prorupit. Hoc vobis confirmo, qui virtutem & vim Holsatorum noui, eos, qui nobiscum manum conserturi adsunt, viros esse, non mulieres, idque hodie experiemur: nam arma sub vestibus albis, quibus amicti sunt, elucere atque eminere video. Primum tumultuaria pugna dimicari cœptum est. Nam vt eques pediti, vel pediti eques sese obtulit, ita confixerunt & velitati sunt. Sed paulatim prælium subsidijs crevit, atque incrementum sumpsit. Tandem signo dato, in aciem Exercitus vtrinque processit, & ancipiiti prælio diu atque acriter pugnatum est, magnaque strages edita, usque adeo, vt maxima pars Equitum & peditum vtrinque occumberet. Interim tamen neutra pars signa loco mouere, aut alteri cedere volebat. Cumque pugna plusculum temporis protraheretur, Rex viribus destitutus, hostium impetum diutius sustinere non potuit. Ibi magno clamore sublato, Dani fluctuantis instar nauis, quæ gubernaculo caret, fugam adornare, & terga dare cœperunt. Inde ex vociferatione

tionē metu concepto, milites, qui in acie Dano-
rum postremi erant, & ipsi in fugam se dant. Quos
reliqui terrore compulsi, secuti sunt, ita ut paſſim
omnes in fugam se darent, quos auersos Holsa-
ti à tergo adorti magna celeritate persequuntur &
cædunt. Quamuis multi in syluam vicinam sese re-
ciperent & abderent, arborum propinquitate fre-
ti. Atque ita factum est, ut strages minor ederetur.
Nam & qui in fuga erant, abiectis armis, ut quæ im-
pedimento erant, per semitas & loca inuia dilabe-
bantur, idque tenebris & nocte ingruente. Poſtri-
die cum hostis nullus adeffet, Comes spolia cæſo-
rum colligi, & corpora suorum cæſa, ac hinc inde
prostrata, in vnum cumulum comportata, terræ
mandari, ac more consueto humari, iussit ac præ-
cepit.

De hac insigni Victoria Gloriosissimi ac Magna-
nimi Ducis Gerhardi prolixè commemorat *Conti-
nuator Helmoldi in manuscripta Historia*, quæ penes nos
est, breuique Deo volente in lucem prodibit, ex
qua pauca huic Historiæ inserere & ad posterita-
tem transmittere, non inutile nec ingratum fore exi-
stimo: ita enim scribit: *Dictus Rex Christopho-
rus anhelans regni sui dilationem, VValdemarum Du-
cem Iutia extermicare cupiebat, fraudulenterq; caſtrum
Sunderborg ab eo tanquam ad fideles manus recepe-
rat, quo habito, parum illi fuit, quod caſtrum restitue-
re nollet, vt insuper caſtrum quoque Gottorpe, & alia
caſtra Ducatus occupare satageret. Quare dictus Dux VVal-
demarus, Comitem Magnum Gerhardum, auunculum
suum, contra Regis Tyrannidem in auxilium voca-
uit. Et aliquandiu vltro citroq; conflictibus habitis, Rex
cum magna potentia, validoque exercitu ante caſtrum
Gottorpe, in monte Hesteberg caſtra collocauit.*

Vbi

Vbi Comes Gerhardus cum auxilio fratri sui, Giselberti
 Archiepiscopi Bremensis, & Westphalensium, ac cum
 Holsatis, occurrens Regi, castrum Gottorpe & Ducem
 desuper obsidenti, Regem cum suis de campo pepulit ac fuga-
 uit, multis de Danis interfectis & captis. Et pro hac victoria,
 proq; sumptibus ac impensis, dictus Dux V Volmarus, castrum
 Gottorpe Comiti Gerhardo, suo auūculo, Primo, pro magna
 summa pecuniarum argentearum pignori opposuit, Et facta
 fuit hæc victoria anno Domini Millesimo trecentesimo vice-
 simo nono. Verissima ac constanti fama quoque refertur,
 omniumq; ore perhibetur, quod illa die, quando Comes Ger-
 hardus bellare voluit, Imaginem Beatæ Virginis de Itze-
 hoe in humeris suis habuerit, flexi q; genibus ter orando Do-
 minum Deum, trina vice hunc versum decantauerit. Nos
 hac die tibi gregatos serua Virgo in lucem mundi &c.
 qui in Ecclesijs canitur. Dani stantes super montem Heste-
 berg, curribus benè onustis circundati, clamabant contem-
 ptim ac derisorie, Mulieres venient contra nos, cum Holsa-
 torum exterior uestis semper alba esset, & videbatur Danis,
 esse mulieres: sed vnu de Holsatis N. qui erat in seruitio apud
 Danos dixit. Videbitis hodie non esse mulieres, quia video
 signum & clenodia Galcarum virorum & non mulierum.
 Cum autem belli initium fiebat, vnu Holsatorum clamabat:
 Dani fugiunt: Dani fugiunt: Et sic omnes in fugam continuò
 versi sunt. Et verissimè ac certissimè dicitur, quod dictus Ger-
 hardus Comes, in vsu habuerit, quoties bellum intrare debe-
 ret, quod imaginem paruam Beatæ Virginis Mariæ de
 claustro Monialium in Itzehoe, vbi sepulturam habe-
 bat, in collo suo portare consueuerit, Reginam cœli sem-
 per in auxilium suum precibus inuocauerit: quod tunc in illo
 bello tali imagini fuerat à Danis casu vna manus abscissa,
 quam manum artifices pictores postmodum restaurare vo-
 lentes, quando vna die apposuerunt, altera die inuenerunt
 semper abiectam. Et talis imago adhuc hodie in memoriale
 signum

signum caret manu tali. Et Deus omnipotens ob merita Beatae Virginis Mariae, miracula, vountibus se imagini tali, multa ac insignia operatur in illa. Vnde ab illo tempore usque ad tempora praesentia inoleuit, quod Principes Holsatiæ talam imaginem semper in collo portare consuerint, quando bellum intrare volebant. Quia Beata Virgo Maria terræ Holsatiæ est aduocata & adiutrix. Quare in eius laudem, Maiores Ecclesiae terræ Holsatiæ à Principibus sunt fundatae, videlicet in Häburgensi ciuitate, & alijs, &c. Hæc Cōtinuator Helmoldi. Insigni hac strage edita, victoriaq; de hostibus recuperata, arx Gotorpiensis obsidione libera fuit, quam Dux Waldemarus, Danis è Ducatu Holsatiæ in Regnum Daniæ reuersis, Comiti Gerhardo pignori dedit, quoad ei de impensis in militem factis satisfactum esset, & vt Comitem ad manum semper promptum ac paratum haberet, qui Danis resisteret, eorumque conatus impediret ac repremeret, si more consueto rursus excursiones & eruptiones in Ditionem Slesuicensem facerent. Occurredum enim erat mature Danis, ijsque obuiam procedendum, vt qui cladem acceptam plerunque acerri- mè vlcisci ac vindicare soleant. Ipse autem Rex, hac belli calamitate, multorum odium ac inuidiam aduersus se conflauit, & imprimis subditorum Regni Daniæ, qui videbant eum finitimi iniurias intulisse, nihilque tale merentes tam hostiliter ac violenter bello armisq; laccessuisse. Huc accedebat, quod incolas Regni, tributis & exactiōibus intolerabilibus grauasset & vexasset. Quin & Fratrem Ioannem Comitem Wagriæ, sibi infensum & inimicum habebat. Quibus de causis Regni Proceres, Gerhardo Comite & Regis fratre accersitis, Regem Christopherum Regno pellere statuunt. Qui statim aduolant, & Fioniam petunt, arcemq; Nuburgensem obfessam, confitim

stim capiunt. Antequam enim eam obſiderent, ad Regem quosdam miserunt, qui illum monerent, ne extrema quæque experiretur. Ita sine vlla cun-
ctatione deditio facta est, & præſidium Regium traditum. Rex ab omnibus deſtitutus, cum vide-
ret rem ad arma ſpectare, Røſtochium profectus eſt, illicque magna pecuniæ ſumma collecta, militem conſcripsit, quem in Daniam ad Comitem expel-
lendum transmitteret. Sed Comes præſidio maio-
ri & fortiori munitus & instructus, quam ut cum eo Rex prælio contendere auderet, re infecta, Da-
niaque relictæ, extra Regni fines ſeſe contulit & exulauit. Proceres Regni, qui auerſiſſimo à Re-
ge animo eſſent, de conſilio Comitum Holsatiæ, Waldemarum Ducem Slesuicenſem Regem crea-
runt & elegerunt, qui Rex exortus, Concilio Pro-
cerum habito in Fonia, Gerhardo Ducatum Slesui-
cenſem concesſit, eoque inuestiuit: Iohanni verò VVagriam, Lalandiam & Falſtriam. Ericus Christo-
phori Regis Exulis Filius, qui adhuc aliquam Re-
gni partem uſurpabat, collecta manu Danorum Gottorpiam obſidere cœpit. Qua re comperta, Iohan-
nes VVagriæ Comes, exercitu collecto, validaque co-
piarum manu instructus, Ericum hostiliter aggredi-
tur, exercitumque fugat & cædit. In qua pugna Eri-
cus vulnere lethali confectus morte occubuit: atque ita obſidio ſoluta eſt.

Sequenti anno Christophorus Rex Lubecam ve-
nit, & cum Comitibus tranſegit. Pax his condi-
tionibus coiſt, vt Rex Comitibus octoginta mil-
le marcas ſolueret, quibus ſolutis, in Regnum, quo pulsus eſſet, reſtitueretur, exceptis tamen Pro-
uincijs, quas Waldemarus Comitibus utendas &
fruendas concesſiſſet, &, vt Waldemarus Ducatum Slesui-

Slesuicensem reciperet. His ita pactis & conuen-
tis, in Daniam redijt Christophorus, à Comiti-
bus contra voluntatem & consensum Procerum in
regnum reductus. Proceres hominem *VVardingbur-
gæ* repertum, circumfident, & in custodiam tradunt,
qui tamen facili negotio, fauentibus Regi Comiti-
bus, cædi ac profligari potuissent. Iuti, qui omnium
postremi Christophoro hostes facti sunt, ei sum-
moperè aduersari, omnibusque viribus resistere cœ-
perunt: è contra verò Waldemarum electum omni-
bus modis defendere ac tueri laborabant ac contem-
debant. Quare arcem *Gottorpiaem* obsident. Iohan-
nes frater *Christophori*, exercitu collecto, obses-
sis subsidio venit, & Danorum castra de improvi-
so aggressus, oppugnare cœpit. Ibi clamore calo-
num & lixarum sublato, Dani simul erumpunt, &
ad resistendum sese parant; ita, vt hæc res exiguo
tempore externam aliquam speciem & formam præ-
lij præ se fereret. Nam Dani paulò post sese in fugam
coniecerunt, ex quibus multi passim cæsi, nongenti
circiter feruntur occubuisse: multi etiam viri No-
biles ex *Iutia* capti, quos Comes in Holsatiam per-
ductos, in custodiam coniecit. Annis autem sequen-
tibus *Gerhardus*, quod vbiique ei fortuna faue-
ret, in summam *Inuidiam* apud Regem Christopho-
rum adductus fuit, quæ paulatim ita crevit, vt
Rex illum armis persequi statueret. Itaque coniu-
ratione cum fratre facta, quem facile in suam sen-
tentiam pertrahere poterat, exercitum collegit.
Altero illorum victo, statim *Gottorpiam* mouit, eam-
que obsedit, idque quod Waldemaro electo, si-
bi sine ullo impedimento transitum liberrimum
per Holsatiam patere videret. Castra ad *Hexami-
liam* vel vallum Danorum locat, vt Gerhardo
venien-

venienti iter præcludat, & impeditat, quo minus ob-
læssio arcis *Gottorpianæ* soluatur, vt paulò ante factum
esset, & quod facilius existimaret, hostem vallo Dano-
rum excludere, quam *Hesteburga*. His rebus explora-
tis, Gerhardus equitatum & peditatum qualem cum-
que, quod hominum militarium magna esset penu-
ria, ex Diœcesi Bremensi, Westphalia, & alijs locis fini-
timis conscribit, quibus eius necessarij belli socij præ-
erant, eosq; *Rendesburgum* magnis itineribus conten-
dere iubet, vbi hostem expectare ac præstolari decre-
uerat. Verum cum tardius aduentarent illi, quos ille
conscriptisset, quod longum iter emetiendum esset,
milites qui *Rendesburgi* diuersati erant, magnos interea
sumptus fecerant, vt soluendo non essent. Quamob-
rem Ciues eos ciuitate egredi prohibuerunt, quoad
de impensis satisfactum esset. Comes, cui de mora, mi-
litibus ob æs alienum iniecta, nihil constaret, neque
vlla ratione suspicaretur, illos eam ob causam à ciui-
bus detentum iri, ciuitate egressus ea spe, vt si fratrī
Regis Ioannis copiæ cum exercitu suo, quem statim
subsecuturum existimabat, coniungerentur, se facile
hostem superaturum & prostraturum. Comiti ex
Vrbe egresso statim hostis occurrit. Quare signa ferri
iussit, & quamuis ijs militibus, qui *Rendesburgi* detine-
rentur, destitutus esset, fortunam tamen experiri,
mortemque potius oppetere, quam turpiter fugere
maluit, licet animo valdè angeretur, quod imparatus
ad pugnam veniret. Quòd tamen, quantum potuit,
dissimulauit, habitaque concione, Deum hominesq;
testatus est, se nulli vnquam loco vel tempori defuise,
quin, quoties ad arma conclamatum esset, maxima
celeritate eò contendisset. Quare & hoc tempore, fu-
gam sibi turpem fore, quod bellum illud pro difficulti
& periculo habendum non sit, in quo si modo cum
hoste

hoste animosè & viriliter congrederetur, victurum hostemque suparaturum se omnino sperabat. Qua de re ex bellis superioribus cum Rege gestis coniecturam capi posse, animumq; sibi præ sagire, neque hoc tempore hostes superiores fore, neque Regem meliori fortuna & cunctu, quam antehac fecisset, bellatum, felicemque sibi victoriam Deum benignè concessurum esse. Itaque militum collaudata fide ac fortudine, quos neque timor neque hostis antehac flexisset, hortatus est, ut sui similes (hoc est) fortis & constantes permaneant, hostemq; alacriter ac animosè inuadant. Quibus dictis, prælium initum est, in quo Rex tot millium copijs vndique circumdatus & stipatus fuit, ut præ timore animum ferè desponderent Comitis cohortes, militesq; qui cum eo congressuri, acieq; dimicaturi erant: sed prælio commisso, Deus Comitem superiorem esse voluit, Equitatu Regis partim cæso, partim capto. Rex ipse metu perterritus, fuga elapsus est. Comes in eo conflictu grauiter est vulneratus, quem equus excusserat, pedibusque prouolutum miserè conculcauerat. Quem tamen rusticus quidam prostratum iterum erexit, atque in eum sustulit & reposuit, alioquin de eo actum fuisset, quod vngulis equorum subiectus, proculcaretur. Comes restitutus, longè adhuc ardentius, maioriique impetu ac conatu hostem, quam antea, insequitur & cædit. Rex de via deflectens, magnis itineribus Kilianam ciuitatem petit, quod Slesuicum tutò redeundi & fugiendi potestas ac facultas non daretur: utpote vallo Danoruim interclusus, et si eò sese recipere omnino statuerat, animumq; induxerat, eo imprimis consilio ac fine, ut Fratris vires & auxilia cum suis coniungeret. In ea fuga à Centurione quodam Burchardo de Itzebuda, in pago quodam Seesteda, qui vna

cum alijs hostem fugientem in sequeretur, Comitisq; statum exploraret, Rex intercipitur. Nam cum nocte intempesta Equites audiisset Burchardus magna cū festinatione prætereuntes, ignarus, vtrum pro amicis an hostibus habendi essent, tandem ex illorum sermone & colloquijs cognouit, ac animaduertit, eos natione Danos esse. Ibi sociorum auxilio inuocato, eos vna cum Rege Christophoro comprehensos cædit. Qua ex re duplē lātitiam & voluptatem ceperunt, & quod victoria potiti essent, & quod Regem fortuitō in suam potestatem redegissent. Quem eadē nocte captum *Gottorpium* in custodiam deduxerunt. Quò cum venissent, Capitanei audita voce, Quid rerum illic inquit Comes? ibi Capitaneus captum se grauiterq; saucium simulat. Responsum datum fuit, eum facile liberatum iri, quod magna captiuorum copia esset. Tum Capitaneus verbis hilarioribus indicat, Regem Christopherum captum præ foribus adesse. Portis reseratis, Comes Regem salutatum descendit, & ei aduentum rarum & inopinatum gratulatur, & paulò post Regem in custodiam tradit. Ita bello Regis captiuitate finito firma vtrinque pax facta & constituta fuit. Nam Ioannes frater Regis tandem se se arbitrum interposuit, rebusq; omnibus transactis & compositis, & Regem Comiti & sibi reconciliauit. Rex *Fioniam* Gerhardo cum munitionibus & arcibus regni tradidit, quò omnes, qui capti essent, vinculis & custodiâ laxarentur. Christophorus Rex non ita multo post moritur. Anno nimirum 1333. Ioannes quoque de Bockholt, postquam annos 31. Episcopatus præfuisset. Anno 1331. biennio ante Christophorum Regem è viuis sublatus est, & ad latus Chori, quod in septentrionem spectat, Slesuici sepultus. Epitaphium lapidi sepulchrali maximo insculptum, & laminis

laminis æreis olim exornato & insignito, vt ex vesti-
gijs apparet, eiusmodi est. Anno Domini 1331. secundo
Non. Octobr. obiit Dominus Ioannes Episcopus Slesuicensis,
dictus de Bockholt. Orate pro eo.

C A P V T X V I.

Sensit Helimbertus tempus famis & mala Martis:

Dignus sorte quidem Vir meliore bonus.

Vrbis Lubecæ, dum tempora nubila currunt,

Sollicitus Flamen mænia tutæ colit. —

ANNO 1332. Helimbertus Episcopus Slesui-
censis electus fuit, confirmatus ab Archie-
piscopo Lundensi Magno, ea tempestate,
qua bellum adhuc ferueret inter Regem
Christophorum & Waldemarum Ducem Slesuicen-
sem. Vir pius erga Ecclesiam benè affectus, deque
eiusdem salute ac incolumentate præclare meritus, vt
quam ipse misere afflictam, malisque diuturnis pres-
sam ac exhaustam, pro viribus prouehere & locuplet-
are summoperè studuit ac laborauit. Nam simul at-
que Episcopus exortus esset, beneficium admodum
fæse præstítit. Idque ex eo colligere licet, quod Anno
Millesimo trecentesimo trigesimo quinto, præsen-
te Duce Waldemaro in arce Gottorpensi, om-
nes possessiones & rus, quod in Parochia *Svantzen*
in campo *Rinkenissa* habebat, de quibus quotannis
dux oræ (ortich) annonæ pendebantur, Capitulo
Slesuicensi largitus sit, & terra viridi in manum sum-
pta & proiecta tradiderit, quod *Scotare vulgo* dicitur:
quæadmodū Maiores illius, illa liberrimè possedissent,